Det här är Föreningen Norden

FÖRENINGEN NORDEN

För hela Norden – tillsammans

FÖRENINGEN NORDEN ÄR en partipolitiskt och religiöst obunden medlemsorganisation med lokal förankring i Sverige och med nordiska systerorganisationer. Vi är en arena för alla som vill engagera sig för ett öppet, demokratiskt, samverkande och hållbart Norden.

Vi driver och utvecklar verksamhet som främjar och stärker samhörighet och samarbete i Norden och med vår omvärld. Vi förvaltar och utvecklar samhällsuppdrag från Sveriges regering, Nordiska ministerrådet och EU-kommissionen, som stärker vår förmåga att nå vårt ändamål.

Föreningen Norden har ett brett kontaktnät och många samarbetspartners runt om i Norden. Vi för kontinuerlig dialog med Nordiska rådets svenska delegation för att lyfta invånarnas röster och medverkar vid Nordiska rådets årliga sessioner.

Vi har lokal verksamhet i hela landet där medlemmar och förtroendevalda anordnar aktiviteter med fokus på möten, dialog och samarbeten över gränser i Norden.

På norden.se hittar du en lokal förening som finns nära dig.

”Vi driver och utvecklar verksamhet som främjar och stärker samhörighet och samarbete i Norden och med vår omvärld.”

Nordiska rådet
är ett samarbetsorgan för Nordens parlamentariker.

Från vision till verksamhet

Vår vision
Ett öppet, demokratiskt, samverkande och hållbart Norden som utvecklas för framtiden – av oss tillsammans. Utgångspunkten för vår verksamhet är att våra stora samhällsutmaningar delas över gränserna och att vi kan utveckla bättre och mer framgångsrika lösningar tillsammans.

Genom vår verksamhet arbetar vi för att:

- stärka dialogen mellan invånare och beslutsfattare i Norden
- uppmuntra och möjliggöra nya möten, dialoger och samarbeten över gränser

Hur ser vi på Norden i Sverige?

Föreningen Nordens årliga opinionsundersökning Nordenbarometern visar att det finns ett starkt stöd för samarbete över gränserna i Norden.

Foto: Fredrik Posse, Unsplash

Källa: Nordenbarometern 2023, KantarPublic

VARJE ÅR TAR Föreningen Norden tempen på vad allmänheten i Sverige tycker om Norden och nordiskt samarbete genom en opinionsundersökning. I Nordenbarometern 2023 svarade 9 av 10 svenskar att de vill se mer nordiskt samarbete för att vi ska klara framtida utmaningar. Det är en tydlig signal om att Föreningen Nordens verksamhet är viktig och relevant för invånarna.

Nordenbarometern 2023 visar också att mer än var tredje svensk (36 procent) har en nära relation eller anknytning i ett annat nordiskt land. Att det nordiska samarbetet fungerar i vardagen är alltså avgörande på ett personligt plan för många svenskar.

Fler behöver kunna komma till tals

Nordenbarometern 2023 visar att 8 av 10 svenskar anser att de i ganska eller mycket liten utsträckning kan påverka samhällsutvecklingen mellan de allmänna valen.

Att så många människor upplever att de inte kan påverka samhällsutvecklingen är allvarligt. Siffrorna stärker föreningen i övertygelsen om hur viktigt det är att jobba med att underlätta dialog mellan beslutsfattare och invånare. Politiken behöver samarbeta med fler aktörer och fler människor behöver kunna komma till tals.

Det finns en stor potential att utveckla nya former för dialog mellan politiken och civilsamhället, och i längden invånarna i Norden. Det är en viktig del av Föreningen Nordens arbete.

”Att så många människor upplever att de inte kan påverka samhälls-utvecklingen är allvarligt.”

Norden i skolan

Norden i skolan är en kostnadsfri digital skolplattform som förvaltas av Föreningarna Nordens förbund och tillhandahåller undervisningsmaterial för grundskolan och gymnasiet på alla nordiska språk.
nordeniskolan.org

Dialoger över gränser

Föreningen Norden arbetar för att stärka dialogen mellan invånare och beslutsfattare i Norden.

Läs mer om
Min plats i Norden

GENOM ARBETET MED Nordiska dialoger över gränser stärker Föreningen Norden dialogen mellan människor. Arbetet sker exempelvis med hjälp av studiecirklar och undervisningsmaterial för förskola och gymnasiet.

Studiecirkeln ”Min plats i Norden”

I samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan har föreningen tagit fram studiecirkeln ”Min plats i Norden” för att stimulera invånare till konstruktiva och kreativa samtal om framtidens Norden.

Studiecirkeln består av tre delar. Vid den första träffen används Dialogpaus – en samtalsmetod för att skapa konstruktiva samtal. Vid den andra träffen utforskar deltagarna varandras perspektiv och idégenererar om framtidens mötesplatser i Norden. Den tredje och avslutande delen är en skrivarverkstad på temat Min plats i Norden, där deltagarna får möjlighet att på egen hand uttrycka sina tankar om livet, vardagen och framtiden i Norden.

Demokratiarbete för förskola

Min plats i Norden är också ett pedagogiskt material för förskolor som tagits fram tillsammans med vetenskapliga rådgivare och förskolepedagoger i Norden. Materialet har som mål att skapa demokratiska samtal, uppmuntra barns fantasi och föreställningsförmåga samt möjliggöra konstnärliga uttryck.

Utbildningsmaterial för gymnasiet

Ung i Norden är ett utbildningsmaterial för gymnasieelever som uppmuntrar unga att reflektera över och dela med sig av hur det är att vara ung i Norden. Materialet finns tillgängligt på den nordiska digitala skolplattformen Norden i skolan.

Föreningen Norden då, nu och i framtiden

Genom åren har Föreningen Norden påverkat samhällsutvecklingen och bidragit till att främja och stärka samhörighet och samarbete över gränserna i Norden. Här är några viktiga milstolpar som är ett resultat av Föreningen Nordens initiativ och påverkansarbete.

”Det bästa med vänorts-möten är de personliga kontakterna. Det har gett mig och många andra vänner för livet.”

Marita Sköldborn Gustafsson, Föreningen Norden Ätradalen

1919

Föreningen Norden grundas

I kölvattnet av första världskriget, som resulterade i ökat nordiskt samarbete, grundades Föreningen Norden i Sverige 1 mars 1919. Målet var att skapa djupare kontakter mellan medborgare, politiker och intellektuella i Norden, vilket i sin tur lade grunden för formella samarbeten på högre politiska nivåer

1939

Ställningstaganden mot nazismen

Flera företrädare för Föreningen Norden tog aktivt ställning mot nazismen såväl före som under andra världskriget. Torsten Nothin, Föreningen Nordens ordförande 1938–1945, arbetade för att motarbeta fascistiska och nazistiska organisationer. Föreningens arbete för demokrati och öppenhet fortsätter aktivt än i dag.

1939

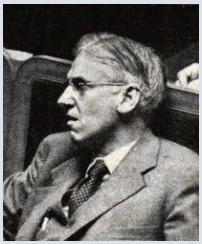
Den första vänortskedjan

Utbyte med vänorter har varit en central del av Föreningen Nordens verksamhet under lång tid. Tanken var att möten och samarbeten på gräsrotsnivå skulle öka människors förståelse av förhållandena i grannländerna. Samarbete och utbyte med vänorter är fortsatt en viktig del av föreningens verksamhet i många delar av landet.

1952

Nordiska rådet bildas

Efter andra världskriget ökade insikten om behovet av starkare institutionella band i Norden, vilket ledde till skapandet av Nordiska rådet, en parlamentarisk församling för nordiskt samarbete.

Nils Herlitz

Nils Herlitz, den förste sekreteraren i Föreningen Norden, var en drivande kraft i processen att skapa Nordiska rådet, och fungerade som vice president under den nya organisationens första två sessioner. Han var med i den kommitté som skrev stadgarna för rådet under oktober–november 1951. Sedan krönte han sin långa politiska verksamhet genom att 1955 bli Nordiska rådets president.

1954

Gemensam arbetsmarknad

Föreningen Norden arbetade aktivt för att uppmuntra till samarbete inom områden som utbildning, kultur och ekonomi. Den första överenskommelsen om en gemensam arbetsmarknad för hela Norden skapades 1954. Då behövdes inte längre uppehålls- och arbetstillstånd för att bosätta sig i ett annat nordiskt land. Genom överenskommelsen öppnades en helt ny arbetsmarknad för arbetssökande i de nordiska länderna.

1958

Nordens Biskops Arnö

För att bedriva nordiskt folkbildningsarbete startade Föreningen Norden en folkhögskola och ett kulturinstitut på Biskops Arnö. Än i dag är Föreningen Norden huvudman och Biskops Arnös nordiska verksamhet handlar om att skapa en mötesplats för människor från Norden, där de får möjlighet att träffas och utbyta erfarenheter inom sina områden.

1950-talet

Nordisk passunion

Efter andra världskriget inleddes ett fördjupat nordiskt samarbete för att integrera de nordiska länderna. 1952 infördes passfrihet vid resor mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge. 1958 etablerades en mer omfattande nordisk passunion – en föregångare till dagens Schengensamarbete. Island och Färöarna anslöt sig till denna överenskommelse 1965 respektive 1966.

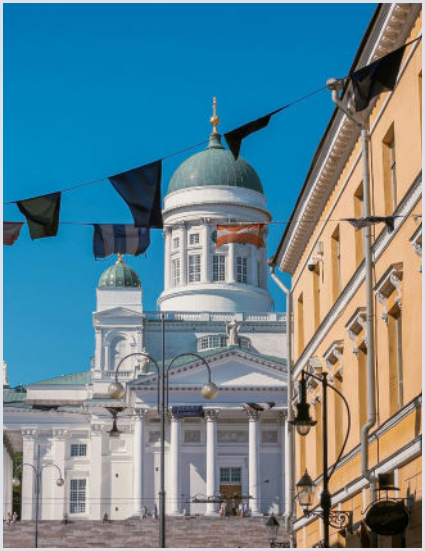

Foto: Veikko Venemies, Unsplash

”Sedan 1985 har 29 000 unga fått möjlighet att uppleva ett annat nordiskt land via Nordjobb.”

1962

Helsingforsavtalet

Under 1960-talet fördjupades det nordiska samarbetet genom en samarbetsöverenskommelse mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Avtalet säger bland annat att ”Vid utformningen av lagar och andra rättsregler i de nordiska länderna skall medborgare i de övriga länderna behandlas lika med landets egna medborgare.” Under åren har avtalet reviderats och uppdaterats.

1971

Nordiska ministerrådet bildas

Nordiska ministerrådet är de nordiska regeringarnas samarbetsorgan. Föreningen Norden spelade en viktig roll i bildandet av det nordiska ministerrådet genom sitt tidiga engagemang för nordiskt samarbete. Föreningen la grunden till det breda politiska och civila stöd som krävdes för att skapa de formella strukturer som resulterade i Nordiska ministerrådet.

1985

Nordjobb startar

Nordjobb är ett nordiskt arbetsmarknadsprogram som gör det möjligt för unga mellan 18 och 30 år att säsongsjobba i ett annat nordiskt land. Nordjobb, som firar 40 år 2025, drivs av Föreningarna Norden.

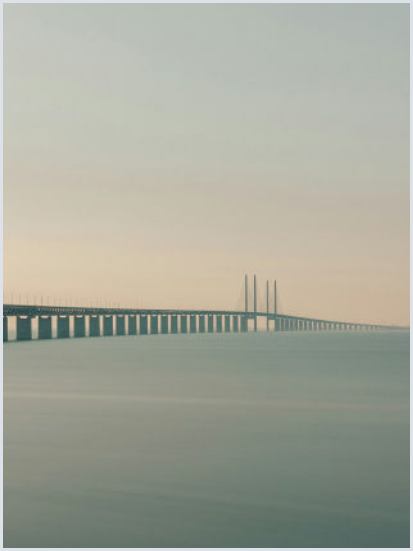

Foto: Karl Hornfeldt, Unsplash

2009

Östersjösamarbetet

EU:s strategi för Östersjöregionen lanserades under Sveriges ordförandeskap i EU 2009. Föreningen Norden blev 2013 inbjudna att koordinera ett av 14 policyområden inom Östersjöstrategin, policyområde utbildning som även omfattar forskning och arbetsmarknadsfrågor inom regionen.

2020

Coronapandemin

Under coronapandemin bedrev Föreningen Norden aktivt påverkansarbete för mer samarbete och samhörighet över gränserna i Norden. Ett av förslagen var att tillsätta en kriskommission för att utvärdera det nordiska samarbetet under pandemin och stärka samarbetet inför framtida kriser. Något som sedan förverkligades och lade grunden till Haldendeklarationen.

2021

Civilsamhällesnätverket Nordic Civ bildas

De nordiska samarbetsministrarna inrättade Nordic Civ för att stärka sin samverkan med civilsamhället i Norden. Föreningen Norden har varit en aktiv medlem sedan starten och koordinerat arbetet i nätverket sedan 2023.

2022

Haldendeklarationen

Haldendeklarationen innebär att de nordiska länderna samt Färöarna, Grönland och Åland ska stärka sitt samarbete i kristider. Det slog de nordiska samarbetsministrarna fast i en deklaration som godkändes vid ett möte i Halden, Norge.

2024

I dag och i framtiden

Föreningen Norden fortsätter arbetet för ett öppet, demokratiskt, samverkande och hållbart Norden som utvecklas för framtiden – av oss tillsammans.

Källa: Föreningen Norden och TAM-arkiv

Foto: Svend Nielsen, Unsplash

För människors delaktighet i samhällsutvecklingen

Genom Föreningen Nordens årliga publikation Nordperspektiv belyser vi en angelägen framtidsfråga och lyfter invånarnas röster om framtidens Norden.

Det nordiska samarbetet har en stark tradition, men en värld i förändring ställer nya krav på vårt sätt att arbeta och organisera oss över gränserna i vår region. Vi behöver kunna utveckla hållbara lösningar på våra gemensamma samhällsutmaningar.

För att vara relevanta och skapa nytta i dag och i framtiden behöver Föreningen Norden och det nordiska samarbetets övergripande strukturer utvecklas. Arbetet behöver vara inkluderande och ske tillsammans med människor i olika åldrar och med olika kunskap, bakgrunder och erfarenheter.

”Perspektiv och röster från människor i Norden lyfts fram och synliggörs i publikationen”

Med hjälp av föreningens studiecirklar och pedagogiska material stimuleras och genomförs dialoger kontinuerligt under året. Perspektiv och röster från människor i Norden lyfts sedan fram och synliggörs i publikationen.

Nordperspektiv

Nordperspektiv är en årligt återkommande publikation från Föreningen Norden som sätter ljuset på en relevant och aktuell samhällsfråga för framtiden i Norden och lyfter fram föreningens arbete med nordiska dialoger över gränser.

Foto: Johan Abrahamsson

Nordens samarbetspris 2024 delades ut till Nordisk Journalistcenter som stärker utvecklingen av media och journalistik i hela Norden.

Nyinstiftat nordiskt pris

Med Nordens samarbetspris vill Föreningen Norden uppmärksamma samarbeten över de nordiska gränserna.

Priset ska sätta fokus på samarbete som visar på mervärdet och nyttan av gränsöverskridande samarbete för invånarna i Norden. I en öppen nomineringsprocess samlar Föreningen Norden in förslag på goda samarbeten runt om i Norden. En jury med nordiska representanter utser sedan årets pristagare. Priset delades ut för första gången våren 2024.

90%

Så många tycker att det behövs mer samarbete inom Norden för att klara framtida utmaningar.

Källa: Nordenbarometern 2023, KantarPublic

Utblick Norden

Är du intresserad av kultur, nyheter och samhällsutveckling i Norden? Med Föreningen Nordens digitala nyhetsbrev Utblick Norden håller du dig uppdaterad om aktuella händelser och aktiviteter i Norden.

Nyhetsbrevet skickas ut fyra gånger per år och innehåller nyheter från Norden, inspirerande resereportage och personporträtt samt tips på stipendier, resor och utbyten. norden.se/utblick

Den som är medlem får också ett medlemsbrev direkt hem i brevlådan.

Nordiskt i hela Sverige

Föreningen Nordens lokala verksamhet finns i hela landet. Vill du ta del av nordiska aktiviteter tillsammans med andra? Våra lokala avdelningar arrangerar kulturaktiviteter och resor, föreläsningar och studiecirklar, har möten och samarbete med vänorter och mycket mer. Du hittar vår lokala verksamhet och alla aktiviteter på norden.se

Nordiska litteraturveckan

Nordiska litteraturveckan är ett högläsningsevenemang då samma nordiska litteratur relaterad till ett valt tema läses upp samtidigt i hela Norden, Baltikum och institutioner runtom i världen som är intresserade av Norden. Litteraturveckan äger rum varje år i vecka 46. Då arrangerar Föreningen Nordens lokala avdelningar, bibliotek, skolor och andra kulturinstitutioner högläsning för barn och unga på morgonen och för vuxna på kvällen.

Teman för högläsning under 2020-talet:

- Norden i världen
- Drömmar och längtan i Norden
- Natur i Norden
- Jul i Norden
- Frihet i Norden

Foto: Peoplelmages, iStock

Visste du att?

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Färöarna, Grönland och Åland.

Foto: Rizky Subagja, Unsplash

Nordjobb är både en värdefull arbetslivserfarenhet och ett sätt för unga att utforska ett av våra nordiska grannländer.

Genom Nordjobb får unga uppleva Norden

Nordjobb erbjuder en möjlighet för unga nordbor att uppleva ett annat nordiskt land.

Tillsammans med systerföreningar i de andra nordiska länderna driver Föreningen Norden arbetsmarknadsprogrammet Nordjobb. Genom Nordjobb kan unga mellan 18 och 30 år säsongsjobba i ett annat nordiskt land, samtidigt som de träffar andra nordjobbare och får nya vänner från Nordens alla hörn.

Nordjobb arbetar för att öka mobiliteten på den nordiska arbetsmarknaden och för att öka kunskapen om språk och kultur i Norden. Sedan 1985 har 29 000 unga fått möjlighet att uppleva ett annat nordiskt land via Nordjobb. Genom att delta i programmet bidrar både nordjobbare och arbetsgivare till rörligheten över gränserna i Norden.

Våga vara lite mer gränslösa

FÖRENINGEN NORDENS VERKSAMHET är i högsta grad relevant för vår omvärld. När världen påverkas av krig och konflikter är det än viktigare att vi i Norden samlas i gemenskap och möter de olika utmaningarna i och mot våra demokratier med samsyn, öppenhet och beslutsamhet.

Då världen omkring oss är orolig behöver vi både blicka inåt i den nordiska gemenskapen och utåt för att bjuda in till nya samarbeten och synas mer i samhällsdebatten. Vi behöver både utmana och bjuda in varandra till framtidsinriktade samtal kring vår samtid och framtid.

När invånare i Norden möter hinder i sin vardag på grund av slutenhet och höga trösklar för mobilitet över gränserna i vår region blir det hämmande för kulturellt utbyte, rörlighet på arbetsmarknaden och hållbar tillväxt. Det återstår många gränshinder i Norden och vi i Föreningen Norden kommer att fortsätta arbeta för öppenhet och ökat samarbete över gränserna.

Det finns många utmaningar för att vi ska nå Nordiska ministerrådets vision om Norden som världens mest hållbara och integrerade region 2030.Vi kan bara göra det genom fler möten, dialoger och samarbeten över gränser. Vi i Föreningen Norden vet att vi blir starkare och åstadkommer mer tillsammans än vad vi gör på egen hand. Och vi vill uppmuntra fler att våga vara lite mer gränslösa.

Pyry Niemi
Förbundsordförande
Föreningen Norden

Nordiska ministerrådet är de nordiska regeringarnas samarbetsorgan.

”När invånare i Norden möter hinder i sin vardag på grund av slutenhet och höga trösklar för mobilitet över gränserna i vår region blir det hämmande för kulturellt utbyte, rörlighet på arbetsmarknaden och hållbar tillväxt.”

Omslagsbild: Anastasiya, Unsplash

Föreningen Norden är en medlemsorganisation med 81 lokalavdelningar och över 6 600 enskilda medlemmar.

Siffror från augusti 2024

FÖRENINGEN NORDEN

En publikation från Föreningen Norden, 2024
Läs mer på norden.se